

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. директора Коледжу

_____ О.І. Сурмач

“___” _____ 2021 р.

**СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ**

галузі знань	10 Природничі науки
для спеціальності	101 Екологія
освітньо-професійна програма	Екологія

Силабус курсу “Оцінка впливу на довкілля”

2021-2022 навчального року

Назва курсу	Оцінка впливу на довкілля
Адреса викладання курсу	вул. Тарнавського, 107, 79017 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Педагогічний фаховий коледж, циклова комісія з професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності Екологія
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки , 101 Екологія
Викладач курсу	К. геогр. н., викладач-методист Батюк Наталія Мирославівна
Контактна інформація викладачів	nataliya.batyuk@lnu.edu.ua natalja_batjuk@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Тарнавського, 107, ауд. 305) Також проводяться он-лайн консультації у системі Moodle. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=4168
Інформація про курс	На вивчення навчальної дисципліни “Оцінка впливу на довкілля”, відповідно до навчального плану, виділено 90 годин. Кількість кредитів в ECTS – 3 (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Дану дисципліну студенти-екологи вивчають на II-му курсі, протягом третього семестру.
Коротка анотація курсу	“Оцінка впливу на довкілля (ОВД)” – екологічна дисципліна, яка вивчає проведення процедури, що передують запланованій господарській діяльності та передбачає виявлення характеру, інтенсивності й ступеня небезпеки цієї діяльності на стан довкілля і здоров’я населення. Навчальна дисципліна “Оцінка впливу на довкілля” покликана ознайомити студентів з методологічними, нормативно-правовими та методичними засадами оцінки впливу на довкілля, особливостями її практичної реалізації в Україні та інших країнах, забезпечити формування навичок застосування еколого-правових норм у процедурі ОВД, оволодіння методикам організації, проведення оцінки впливу на довкілля і підготовки матеріалів з ОВД, вдосконалити систему знань у контексті природоохоронних заходів.
Мета та цілі курсу	Мета дисципліни. Формування у майбутніх фахівців екологічної системи мислення, умінь та компетентностей для забезпечення застосування правових та організаційних засад оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень щодо провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських і приватних інтересів. Для досягнення поставленої мети виділяються такі цілі курсу : <ul style="list-style-type: none"> – вивчення організаційно-правових основ проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні та в Європейських країнах; – аналіз та прогноз наслідків потенційного впливу техногенних об’єктів та господарської діяльності на довкілля за використання сучасних інформаційних

	<p>ресурсів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності; - розробка програм післяпроектного моніторингу провадження господарської; - узагальнення інформації щодо процедури проведення ОВД та прийняття рішення про провадження планованої діяльності; - розгляд алгоритму проходження процедури СЕО та ОВД; - освоєння діяльності природоохоронних органів щодо проведення науково-обґрунтованої оцінки впливу на довкілля; - набуття навичок формулювання екологічних умов реалізації планованої діяльності.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991р. №1264-ХІІ 2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017р. №2059- VIII 3. Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 р № 2354-VIII11. 4. Адаменко Я.О. Оцінка впливів на навколишнє середовище Навчальний посібник / Я. О. Адаменко. Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2014. 284 с. 5. Екологічна експертиза. Навчальний посібник / І.Г. Коцюба, Т.О. Єльнікова, В.О. Шлапак. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2018. 244 с 6. Оцінка впливу на довкілля та участь громадськості: аналітичний порівняльний огляд європейського й українського законодавства та рекомендації щодо впровадження європейських стандартів в Україні. / Львів: ЕПЛ, 2013. - 96 с. 7. Мельник О.С. Оцінка впливу на довкілля: впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС. Навчальний посібник / О.С. Мельник. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2021. – 152 с. <p>Інтернет-ресурси: http://www.menr.gom.ua http://www.ekology.lviv.ua https://zakon.rada.gov.ua</p>
<p>Тривалість курсу</p>	<p>90 год.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>54 аудиторних години (з них: 36 годин – лекційні і 18 годин – на практичні заняття) і 36годин самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде:</p> <p>знати: основні поняття та терміни ОВД; передумови запровадження ОВД в Україні і світі; правові та організаційні засади ОВД; зміст процедури ОВД, її об’єкти та суб’єкти; етапи проведення ОВД; права та форми участі громадськості у процесі ОВД; зміст та структуру документів, які оприлюднюються у процесі ОВД; порядок ведення Єдиного реєстру з ОВД.</p> <p>вміти: проводити аналіз сфери застосування ОВД; працювати в електронному кабінеті суб’єкта господарювання; аналізувати роботу уповноваженого центрального та територіального органів; працювати у Єдиному реєстрі з ОВД; забезпечити підготовку: Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД, Звіту з</p>

	ОВД, Оповіщення про оцінку транскордонного впливу на довкілля, Висновку з ОВД; забезпечити дотримання вимог законодавства у процесі ОВД.
Ключові слова	Оцінка впливу на довкілля, стратегічна екологічна оцінка, екологічна експертиза, природні ресурси, навколишнє середовище, екологічне законодавство
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Залік вкінці семестру комбінований
Пререквізити	Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих в результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін та набуття компетенцій після завершення навчання на рівні фахового молодшого бакалавра зі спеціальності 101 Екологія, або потребують базових знань з географічних і екологічних дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння сучасних екологічних проблем.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	На лекціях застосовуються наступні методи навчання: інформаційно-рецептивний, проблемного викладу, на практичних заняттях – репродуктивний та дослідницький методи. Лекції викладаються усно і супроводжуються презентаціями, які наповнені демонстративним матеріалом (таблиці, карти, схеми, рисунки). Також передбачена робота в електронній системі Moodle, виконання завдань самостійної роботи та контрольних підсумкових тестових завдань.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор, географічні карти і атласи, статистичні довідники.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять. Тестовий контроль проводиться на лекційному занятті 1 раз вкінці семестру. Семестр закінчується здачею заліку з навчальної дисципліни. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі практичних робіт і контрольного тестування. Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою, 50 балів за поточну успішність і 50 – за залік.
Питання до заліку чи екзамену.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови виникнення оцінки впливу на довкілля. 2. Мета, завдання та принципи проведення оцінки впливу на довкілля. 3. Методи здійснення оцінки впливу на довкілля. 4. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»: структура, зміст, завдання. 5. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»: структура, зміст, завдання. 6. Основні суб'єкти оцінки впливу на довкілля. 7. Уповноважені органи влади, що приймають участь в процедурі оцінки. Розмежування повноважень між центральним та територіальними органами влади в процесі ОВД. 8. Засоби та технології, що використовуються для інформаційного забезпечення заходів із оцінки впливу на довкілля. 9. Оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і вибір шляхів їх вирішення. 10. Види порушень, за які несуть відповідальність винні особи. Види санкцій за порушення у сфері оцінки впливу на

довкілля та порядок їх накладання.

11. Тимчасова заборона (зупинення) та припинення діяльності підприємств у разі порушення ними законодавства про оцінку впливу на довкілля.
12. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля.
13. Порядок накладання адміністративних стягнень за виявлені порушення при процедурі ОВД.
14. Категорії планованої діяльності, які можуть спричинити вплив на довкілля.
15. Вплив процесів техногенезу на стан довкілля та екологічні ризики, пов'язані з виробничою діяльністю.
16. Терміни та етапи проведення процедури оцінки впливу.
17. Схема руху документів під час визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту ОВД.
18. Принцип відкритості та доступності інформації в процедурі ОВД.
19. Повідомлення про плановану діяльність, що підлягає оцінці впливу на довкілля.
20. Роль та участь громадськості в процедурі ОВД.
21. Скоупінг в процедурі оцінки впливу на довкілля. Роль та місце скоупінгу. Переваги проходження етапу скоупінгу.
22. Структура Звіту з ОВД.
23. Післяпроектний моніторинг.
24. Громадське обговорення звіту з ОВД.
25. Оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД.
26. Проведення громадських слухань звіту з ОВД.
27. Звіт про громадське обговорення діяльності господарського об'єкту.
28. Врахування пропозицій і зауважень громадськості при розгляді ОВД.
29. Строки розгляду звіту із ОВД та підготовки висновку із оцінки впливу на довкілля уповноваженим органом.
30. Врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності.
31. Відмова у видачі висновку до звіту ОВД.
32. Оскарження висновку з оцінки впливу на довкілля або відмови у видачі висновку.
33. Екологічні умови, що містяться у висновку з ОВД.
34. Вимоги проведення додаткової оцінки впливу на довкілля.
35. Зміст програм післяпроектного моніторингу після отримання висновку з ОВД.
36. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на клімат і мікроклімат» у звіті ОВД.
37. Заходи з запобігання негативним впливам планованої діяльності на клімат і мікроклімат.
38. Характеристики джерел викидів в атмосферу в районі діяльності підприємства.
39. Критерії оцінювання стану атмосферного повітря в районі діяльності підприємства.
40. Визначення категорії небезпеки підприємства по впливу на атмосферу.
41. Уточнення розмірів санітарно-захисної зони біля підприємства з врахуванням рози вітрів.
42. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на

	<p>повітряне середовище» звіту ОВД.</p> <ol style="list-style-type: none"> 43. Параметри оцінювання впливу планової діяльності на стан поверхневих та підземних вод. 44. Критерії оцінки забруднення поверхневих та підземних вод в районі діяльності підприємства. 45. Еколого-санітарна класифікація якості поверхневих вод. 46. Класифікація забрудненості вод природних об'єктів. 47. Класи якості поверхневих вод. 48. Вимоги до якості зворотних вод. 49. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на водне середовище» звіту ОВД. 50. Критерії оцінювання впливу планової діяльності на геологічне середовище. 51. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на геологічне середовище» звіту ОВД. 52. Показники шкідливості планової діяльності на ґрунтовий покрив в районі діяльності об'єкта. 53. Санітарний стан ґрунтів в районі діяльності підприємства. 54. Шкала небезпечності забруднення ґрунтів. 55. Забруднення ґрунтового покриву шкідливими речовинами. 56. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на ґрунтовий покрив» звіту ОВД. 57. Вплив планової діяльності на стан рослинного покриву і тваринного світу в регіоні діяльності підприємства. 58. Характеристика сучасних методів охорони рослин. 59. Критерії техногенного впливу на флору і фауну. 60. Об'єкти природно-заповідного фонду і території, перспективні для заповідання (зарезервовані) наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин. 61. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти» звіту ОВД. 62. Соціально-побутові умови проживання місцевого населення в зоні впливів планованої діяльності. 63. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на соціальне середовище» звіту ОВД 64. Характеристика основних промислових сільсько-подарських, житлово-цивільних об'єктів, пам'ятників архітектури, історії і культури (як об'єктів забудови), наземних і підземних споруд та інших елементів техногенного середовища в зоні впливів планованої діяльності. 65. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на довкілля» звіту ОВД.
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/</p>

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль 1 Методологічні засади проведення оцінки впливу на довкілля			
1.	Тема 1. Загальні положення та поняття про оцінку впливу на довкілля. Передумови виникнення оцінки впливу на довкілля. Процедури екологічної експертизи та оцінки впливу на навколишнє середовище. Базові підгрунття для проведення оцінки впливу на довкілля. Мета, завдання та принципи проведення оцінки впливу на довкілля. Методи здійснення оцінки впливу на довкілля.	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
2.	Тема 2. Правове регулювання здійснення оцінки впливу на довкілля. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». Світовий та європейський досвід ОВД. Міжнародний та вітчизняний досвід вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. Директиви 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради про оцінку впливу окремих державних і приватних проектів на навколишнє середовище. Конвенція Європейської економічної комісії ООН про оцінку впливу на довкілля у транскордонному контексті. Основні суб'єкти оцінки. Уповноважені органи влади, що приймають участь в процедурі оцінки. Розмежування повноважень між центральним та територіальними органами влади в процесі ОВД. Засоби та технології, що використовуються для інформаційного забезпечення заходів із оцінки впливу на довкілля. Оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і вибір шляхів їх вирішення. Екологічна політика та закони і законодавчі акти України по проведенню оцінок впливів.	Лекції – 4 год., практичне заняття – 2 год., самостійна робота – 4 год.	2 тижні
3.	Тема 3. Відповідальність за порушення екологічного законодавства. Правопорушення у сфері оцінки впливу на довкілля. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Види порушень, за які несуть відповідальність винні особи. Державні органи, що здійснюють контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства. Дисциплінарна, адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність за порушення екологічного законодавства. Види санкцій за порушення у сфері оцінки впливу на довкілля та порядок їх накладання. Тимчасова заборона (зупинення) та припинення діяльності підприємств у разі порушення ними законодавства про оцінку впливу на довкілля. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Порядок накладання адміністративних стягнень за виявлені порушення при процедурі ОВД.	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
4.	Тема 4. Види діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля. Категорії планованої діяльності.	Лекції – 4 год., практичне заняття –	2 тижні

	<p>Вплив процесів техногенезу на стан довкілля та екологічні ризики, пов'язані з виробничою діяльністю. Вимоги до використання основних принципів екологічного управління, поводження з відходами виробництва та споживання, оцінки поточного стану довкілля, а також до заходів, спрямованих на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. Особливості проведення ОВД при сільськогосподарському та лісогосподарському освоєнні земель, на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах. Терміни та етапи проведення процедури оцінки впливу. Схема руху документів під час визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту ОВД. Єдиний реєстр оцінки впливу на довкілля. Принцип відкритості та доступності інформації в процедурі ОВД. Уповноважені підрозділи Мінприроди України відповідальні за надання консультацій щодо підготовки звіту із ОВД. Розподіл повноважень та сфери компетенцій щодо проведення ОВД для видів діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля. Обрання методик та вихідних даних для оцінки впливу на окремі компоненти довкілля.</p>	<p>2 год., самостійна робота – 4 год.</p>	
Змістовий модуль 2 Етапи здійснення процедури оцінки впливу на довкілля			
5.	<p>Тема 5. Процедури публічності та збору інформації при проведенні оцінки впливу на довкілля. Повідомлення про плановану діяльність, що підлягає оцінці впливу на довкілля. Визначення альтернатив планованої діяльності. Роль та участь громадськості в процедурі ОВД. Зауваження та пропозиції громадськості на повідомлення. Скоупінг в процедурі оцінки впливу на довкілля. Роль та місце скоупінгу. Переваги проходження етапу скоупінгу. Визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту із оцінки впливу на довкілля.</p>	<p>Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.</p>	<p>1 тиждень</p>
6.	<p>Тема 6. Звіт з оцінки впливу на довкілля. Структура Звіту. Післяпроектний моніторинг. Громадське обговорення звіту з ОВД. Роль уповноваженого органу в проведенні процедури громадського обговорення. Оголошення про початок громадського обговорення. Проведення громадських слухань. Звіт про громадське обговорення. Врахування пропозицій і зауважень громадськості. Строки розгляду звіту із ОВД та підготовки висновку із оцінки впливу на довкілля уповноваженим органом. Консультації із державними органами. Обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки.</p>	<p>Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.</p>	<p>1 тиждень</p>
7.	<p>Тема 7. Висновок з оцінки впливу на довкілля. Врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності. Відмова у видачі висновку. Оскарження висновку з оцінки впливу на довкілля або відмови у видачі висновку. Випадки видачі висновків із оцінки впливу на довкілля про 8 недопустимість планованої діяльності. Випадки скасування висновків з ОВД.</p>	<p>Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.</p>	<p>1 тиждень</p>

	Враховання зауважень і пропозицій громадськості у висновку із ОВД.		
8.	Тема 8. Післяпроектний моніторинг. Екологічні умови, що містяться у висновку з ОВД. Вимоги проведення додаткової оцінки впливу на довкілля. Зміст програм післяпроектного моніторингу. Відмінності між висновками державної екологічної експертизи та висновками із ОВД.	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
Змістовий модуль 3 Оцінка впливу господарської діяльності на компоненти довкілля			
9.	Тема 9. Оцінка впливів на клімат і мікроклімат. Основні елементи, що формують клімат. Основні характеристики сонячної радіації, температурного режиму, атмосферного тиску, вітрового режиму, вологого режиму повітря, опадів, хмарності і стану атмосфери. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на клімат і мікроклімат». Заходи з запобігання негативним впливам планованої діяльності на клімат і мікроклімат.	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
10.	Тема 10. Оцінка впливів на атмосферне повітря. Компоненти атмосферного повітря. Характеристики джерел викидів. Критерії оцінювання. Визначення категорії небезпеки підприємства. Уточнення розмірів санітарно-захисної зони з врахуванням рози вітрів. Оцінка акустичного впливу. Оцінка впливу електромагнітного випромінювання. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на повітряне середовище».	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
11.	Тема 11. Оцінка впливів на поверхневі та підземні води. Основні види впливу на поверхневі та підземні води. Параметри оцінювання впливу. Критерії оцінки забруднення поверхневих та підземних вод. Еколого-санітарна класифікація якості поверхневих вод. Класифікація забрудненості вод природних об'єктів. Класи якості поверхневих вод. Вимоги до якості зворотних вод. Характеристика водоспоживання та водовідведення промислових підприємств. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на водне середовище».	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
12.	Тема 12. Оцінка впливів на геологічне середовище. Процеси, впливи і явища, що розвиваються в геологічному середовищі. Критерії оцінювання. Обвали, осипи, зсуви, лавини, затоплення, заболочування, селі, підтоплення, розвиток суфозійних і карстових процесів, утворення пливунів і осушення гірських порід. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на геологічне середовище».	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
13.	Тема 13. Оцінка впливів на ґрунтовий покрив. Режим використання земель України і категорії основного цільового призначення. Показники шкідливості. Санітарний стан ґрунтів. Шкала небезпечності забруднення ґрунтів. Забруднення ґрунтового покриву шкідливими речовинами. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на ґрунтовий покрив».	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
14.	Тема 14. Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти. Рослинний покрив. Тваринний світ. Опосередкований вплив на флору і фауну. Зміни складу рослинних угруповань і фауни.	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень

	Характеристика сучасних методів охорони рослин. Критерії техногенного впливу на флору і фауну. Об'єкти природно-заповідного фонду і території, перспективні для заповідання (зарезервовані) наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти».		
15.	Тема 15. <i>Оцінка впливів на соціальне середовище.</i> Соціально-побутові умови проживання місцевого населення в зоні впливів планованої діяльності. Стан захворюваності місцевого населення. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на соціальне середовище».	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень
16.	Тема 16. <i>Оцінка впливів на техногенне середовище.</i> Характеристика основних промислових сільськогосподарських, житлово-цивільних об'єктів, пам'ятників архітектури, історії і культури (як об'єктів забудови), наземних і підземних споруд та інших елементів техногенного середовища в зоні впливів планованої діяльності. Прогнозні об'єкти техногенного середовища. Заходи щодо забезпечення експлуатаційної надійності і збереженості техногенного середовища. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на довкілля».	Лекції – 2 год., практичне заняття – 1 год., самостійна робота – 2 год.	1 тиждень